

Information till forskningspersoner (Citizen Scientist)

Vad är det för ett projekt och varför vill ni att jag ska delta?

Eftersom du svarade på vår enkät och lämnade dina kontaktuppgifter vill vi nu fråga dig om du vill delta i forskningsprojektet "Cykling på landsväg". I det här dokumentet får du information om projektet och om vad det innebär att delta.

Hur går projektet till?

Som presumtiv deltagare i projektet deltar du först i ett online-möte, sannolikt tillsammans med andra intressenter. En försöksledare beskriver då proceduren i detalj och du ges tillfälle att ställa frågor och diskutera. Du får också se mätutrustningen som vi kallar för TrafficLogger (se nedan) och får demonstrerad hur den ska användas. Utöver det får du länkar till instruktioner i form av text och bild.

Vid fortsatt intresse skickar vi TrafficLoggern och du får detaljerade monteringsanvisningar. Du kan testa att montera utrustningen på din cykel. Vid svårigheter hör du av dig till försöksledaren som kan hjälpa till online.

MARKERING AV OMKÖRNINGAR

Tanken är att du använder TrafficLoggern på dina vanliga rundor, helst på asfaltsvägar i blandtrafik. Vibrationerna på grusväg kan vara påfrestande för utrustningen. Du cyklar som vanligt, förutom att du markerar med hjälp av en tryckknapp när du har blivit omkörd. Principen är att du trycker på knappen någon eller några sekunder efter att fordonet har passerat dig – som riktmärke tidigast när du kan se registreringsskylten. Detta hjälper oss att tillförlitligt hitta omkörningarna i datamaterialet.

ANNOTERING AV OMKÖRNINGAR OCH ANNAT

Du kommer att få tillgång till en webbsida där du kan se var du har markerat att du har blivit omkörd, vilken hastighet fordonet kördes i och med vilket avstånd du blev omkörd. Där kan du lämna kommentarer och notiser för enskilda omkörningar och för hela rundan. Till exempel kan du skriva om du var själv eller hade sällskap, om det regnade och liknande. Självklart kan det vara svårt att komma ihåg enskilda omkörningar i efterhand, men om det var något om stack ut så har du möjlighet att notera det.

AVBRYTA / AVSLUT AV STUDIEN

Du kan när som helst avsluta deltagandet utan att ange en anledning. Ta i så fall kontakt med oss. Proceduren att återlämna TrafficLoggern blir densamma som om du avslutar

datainsamlingen enligt tidsplanen. När du är klar med datainsamlingen skickar du TrafficLoggern tillbaka till oss. Vi ser till att det blir så smidigt som möjligt för dig.

Mätutrustningen och data

TrafficLoggern är framtagen av VTI. Den innehåller en GPS-sensor som loggar position (1 Hz), en lidar-baserad avståndsmätare (50 Hz) och en markeringsknapp för omkörningar. Samtliga är kopplade till en Raspberry Pi där mätdata lagras. En Garmin Varia är kopplad till utrustningen för att mäta omkörande bilar hastighet (8 Hz).

Du laddar enkelt upp data via WiFi efter varje runda, till exempel genom en hotspot som du kan inrätta på din telefon. Batteriet i TrafficLoggern och i tillhörande Garmin Varia håller i ca. 6-8 timmar. Vi ber dig att ladda båda efter varje runda. Detaljerade instruktioner följer med utrustningen.

Tryckknappen på styret (vänster) och TrafficLogger-boxen som fästs i sadelrälsen (höger).

Möjliga följder och risker med att delta i projektet

Deltagandet i projektet innebär cykling i verklig trafik på vägar som du själv väljer och där du hade cyklat även om du inte hade deltagit i studien. Att vistas i verklig trafik är alltid förknippad med en risk. TrafficLoggern som du får av oss och fäster på din cykel kan leda till att du känner dig mindre bekväm än vanligt, vilket skulle kunna öka risken. Testa gärna på en säker plats att allt känns bra innan du ger dig ut i trafiken.

Användningen av tryckknappen kan distrahera eller på annat sätt påverka dig. Känner du minsta tvivel i detta avseende så är det viktigast att du håller fokus på din cykling. Som nämnt är du fri att avbryta deltagandet när som helst, utan att du behöver ange ett skäl.

Vad händer med mina uppgifter?

Inom ramen för projektet kommer vi att samla in och registrera information om dig. Denna information består utav:

- dina svar på rekryteringsenkäten

- loggdata från dina rundor, alltså:
 - din position och hastighet (GPS-data)
 - omkörande fordons hastighet när de närmar sig
 - avstånd till omkörande fordon
- dina kommentarer på webbsidan

Datamaterialet loggas under ett försökspersonnummer. Enbart projektledaren har tillgång till kopplingen mellan ditt namn och numret. Vi lagrar allt datamaterial centralt på en skyddad server vid VTI. Samtyckesformuläret som är kopplingen till ditt namn lagras på projektledarens kontor och när projektet är avslutat i VTI:s arkiv. Dina svar och dina resultat kommer att behandlas så att inte obehöriga kan ta del av dem.

Personuppgifter

VTI, i egenskap av personuppgiftsansvarig, kommer att behandla vissa personuppgifter som rör dig, nämligen namn, personnummer, kontaktuppgifter och kontonummer. Anledningen till att VTI har uppgifterna är att kunna ta kontakt med dig ifall att det krävs för att använda data i andra studier. VTI behandlar uppgifterna för att det finns ett allmänt intresse för att VTI ska kunna utföra forskning. Under förutsättning att VTI inte är skyldig enligt lag, så kommer uppgifterna inte att lämnas ut till någon utanför organisationen. Information som ska behållas enligt arkivlagen (1990:782) eller andra tvingade bestämmelser gallras i den mån som följer av gällande rätt. I annat fall kommer dina personuppgifter att tas bort under januari 2028.

Mer information om hur VTI behandlar personuppgifter och vilka rättigheter som du har i detta sammanhang finns på VTI:s webbplats (www.vti.se).

Enligt EU:s dataskyddsförordning har du rätt att kostnadsfritt få ta del av de uppgifter om dig som hanteras i projektet, och vid behov få eventuella fel rättade. Du kan också begära att uppgifter om dig raderas samt att behandlingen av dina personuppgifter begränsas. Rätten till radering och till begränsning av behandling av personuppgifter gäller dock inte när uppgifterna är nödvändiga för den aktuella forskningen. Om du vill ta del av uppgifterna ska du kontakta Katja Kircher (VTI, 581 95 Linköping; 013-204118). Dataskyddsombud nås på dataskyddsombud@vti.se. Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att ge in klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten, som är tillsynsmyndighet.

Framtida forskning

Det kan bli aktuellt att vi önskar använda de insamlade data i framtida forskningsprojekt. Även i sådana fall behandlas datamaterialet anonymiserat och redovisas enbart på grupp-nivå. Varje enskilt framtida projekt kommer att prövas av Etikprövningsmyndigheten som avgör om du ska tillfrågas på nytt angående dataanvändningen. En särskild

samtyckesblankett reglerar om du godtar att vi tar upp dina data till prövning för möjliga framtida projekt.

Hur får jag information om resultatet av projektet?

Resultaten av projektet kommer att publiceras i en vetenskaplig tidskrift och på vetenskapliga konferenser. Det kan även ske att vi kommer att intervjuas om studien i massmedia. Eftersom dataanalysen och redovisningen genomförs på gruppnivå kommer du inte att kunna få tillgång till dina individuella resultat mer än vad du kan se på din personliga webbsida. Vi skickar inte ut något meddelande när artikeln är publicerad, men du är välkommen att höra av dig för att fråga.

Försäkring och ersättning

Under deltagandet i försöket är du försäkrad via en försökspersonförsäkring som VTI tecknar hos Kammarkollegiet.

Deltagandet är frivilligt

Ditt deltagande är frivilligt och du kan när som helst välja att avbryta deltagandet. Om du väljer att inte delta eller vill avbryta ditt deltagande behöver du inte uppge varför.

Om du vill avbryta ditt deltagande ska du kontakta försöksledaren. Om du vill framföra synpunkter ska du kontakta den ansvariga för projektet (se nedan).

Forskningshuvudman och ansvariga för projektet

Forskningshuvudman för projektet är Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI). Med forskningshuvudman menas den organisation som är ansvarig för projektet. Ansökan är godkänd av Etikprövningsmyndigheten, diarienummer för prövningen hos Etikprövningsmyndigheten är 2025-07362-01.

Ansvarig för projektet är Katja Kircher (VTI, 581 95 Linköping; 013-204118; katja.kircher@vti.se).